

Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat
t.a.v. Minister Harbers en Staatssecretaris Heijnen
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
PFAS Westerschelde en Kanaal Gent-Terneuzen	11440		

Middelburg, 25 januari 2022

Geachte minister Harbers en staatssecretaris Heijnen,

Zoals ongetwijfeld onder uw aandacht is gebracht, is PFAS een probleem voor gezondheid, milieu, waterkwaliteit en natuur in Nederland. In het voorjaar van 2021 werd duidelijk dat de Westerschelde en het Kanaal Gent-Terneuzen veel zwaarder met PFAS vervuild zijn dan andere Nederlandse wateren. Eerder was al bekend dat er sprake was van PFAS-vervuiling in deze wateren. Dat die PFAS-vervuiling in de Westerschelde tien tot twintig keer hoger ligt dan in andere Rijkswateren, zorgde echter voor een grote schok. In combinatie met de zorgwekkende berichten over PFAS uit Vlaanderen (over onder andere 3M), heeft dat tot veel zorgen over de gevolgen voor mens, natuur en milieu in Zeeland geleid.

Aangezien het Rijkswateren betreft en de PFAS-lozingen grotendeels over de grens plaatsvinden, zijn voor ons als Provincie de handelingsmogelijkheden beperkt. Vanwege de grote zorgen onder inwoners, hebben wij de problematiek zowel bij uw voorgangers als bij de Vlaamse verantwoordelijke overheden aangekaart.

De voormalige minister van Infrastructuur en Waterstaat, mevrouw Visser, heeft zich betrokken getoond en heeft aangegeven de coördinatie vanuit het Rijk op dit dossier op te pakken. We zien ook dat er stappen zijn gezet, zoals het agenderen van de PFAS-problematiek in de Internationale Schelde Commissie, het vanuit rijksniveau in gesprek gaan met Vlaanderen, het Vlaams-Nederlandse bronnenonderzoek voor het Kanaal Gent-Terneuzen en het gezamenlijk opstarten van een voedselveiligheidsonderzoek naar vis, schaal- en schelpdieren en zeegroenten uit de Westerschelde.

Tegelijkertijd bemerken wij dat de verantwoordelijkheden ten aanzien van de Westerschelde versnipperd zijn. Zo ligt de verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit bij Rijkswaterstaat en ministerie IenW, de verantwoordelijkheid voor de natuur in de combinatie van Rijkswaterstaat en ministerie LNV, gezondheidsaspecten PFAS bij ministerie VWS en RIVM, visserij in de Westerschelde bij ministerie van LNV en als het om voedselveiligheid gaat is betrokkenheid van NVWA en ministerie VWS noodzakelijk.

Die versnippering van bevoegdheden, in combinatie met het grensoverschrijdende karakter, zorgen voor onvoldoende overzicht en daarmee tijdrovende afstemming. Dit zorgt voor vertraging in de uitvoering van de acties en noodzakelijke stappen om een schonere Schelde te krijgen. Terwijl er in Zeeland volop urgente vragen en zorgen leven over de gevolgen van de vervuiling voor de mens en de natuur én voor de grootschalige projecten (zoals vaargeulonderhoud en de ontpoldering van de Hedwigepolder). Het snel nemen van stappen om te komen tot een schonere Westerschelde vraagt om een pro-actieve aanpak, actieve communicatie naar zowel belanghebbenden als inwoners en het onderhouden van nauwe contacten met Vlaanderen en met de Internationale Schelde Commissie.

Bij het compensatiepakket Wind in de Zeilen is gezamenlijk door Rijk en regionale partijen gekozen voor een uitvoeringsregisseur, die partijen scherp houdt op de te zetten stappen, gemaakte afspraken en de verantwoordelijkheden die iedere partij heeft. Bovendien kan zo'n regisseur ook effectief ontwikkelingen en resultaten daarvan toelichten aan het publiek, de media en in lokale overleggen. In Vlaanderen is een soortgelijke rol gecreëerd in het PFAS-dossier door een Vlaamse opdrachthouder te benoemen, Karl Vrancken, die tussen de verschillende overheidsdiensten coördineert en rechtstreeks aan de bewindspersonen en aan het publiek rapporteert over ontwikkelingen en onderzoeksresultaten.

Vanwege de grote zorgen die we in Zeeland hebben over de PFAS-problematiek verzoeken we om een gesprek met u over de aanpak hiervan. In dat gesprek zouden we graag ingaan op het op korte termijn aanstellen van een regisseur voor het dossier PFAS Westerschelde en Kanaal Gent-Terneuzen. Uiteraard staan wij ook open voor andere aanpakken waarbij een krachtige coördinatie en communicatie vanuit het Rijk op dit dossier gaat worden ingevuld.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

Drs. L.M.L.M. Prevaes, plv. secretaris

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.